

Bielsk Podlaski, 26.06.2023 r.

K.1711.3.2023

PROTOKÓŁ KONTROLI

Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”

ul. Hołowieska 7, 17-100 Bielsk Podlaski

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 11.05.2023 r. – 23.06.2023 r.

Zakres przedmiotowy kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji przekazanej z budżetu Miasta w 2022 roku na realizację zadania publicznego pt. „Młodzież myśli, współpracuje i pasjami się zajmuje” Zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży, oraz punkt wsparcia dla rodziców 2022

Kontrolę przeprowadziła podinspektor Urzędu Miasta - Katarzyna Leoniuk, na podstawie upoważnienia nr 43/2023 z dnia 27.04.2023 r. wydanego przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327),
- Umowa o realizację zadania publicznego nr 22/0155/Ok pod tytułem „Młodzież myśli, współpracuje i pasjami się zajmuje” Zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży, oraz punkt wsparcia dla rodziców 2022 zawarta w dniu 31 marca 2022 r. w Bielsku Podlaskim między Miastem Bielsk Podlaski z siedzibą w Bielsku Podlaskim, ul. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski, a Stowarzyszeniem „Ojcowizna Ziemi Bielskiej” z siedzibą w Bielsku Podlaskim, ul. Wrzosowa 16, 17-100 Bielsk Podlaski,
- Plan kontroli Urzędu Miasta Bielsk Podlaski na 2023 r.

I. Ustalenia ogólne

Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej” (zwane dalej Stowarzyszeniem) z siedzibą w Bielsku Podlaskim przy ul. Hołowieskiej 7, zostało ustanowione dnia 23 października 2014 r. na mocy *Uchwały Nr 1 o powołaniu Stowarzyszenia* (adres

siedziby – ul. Hołowieska 7, wynika z dokumentów założycielskich, odpisu z KRS, pieczęci Stowarzyszenia, dokumentów księgowych; adres Wrzosowa 16, wymieniono jedynie w ofercie oraz umowie o realizację zadania publicznego).

Podmiot działa na podstawie Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o Stowarzyszeniach oraz postanowień Statutu Stowarzyszenia, wprowadzonego Uchwałą Nr 2 o przyjęciu statutu dnia 23 października 2014 r. Jest zrzeszeniem apolitycznym, dobrowolnym, samorządowym i trwałym.

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dnia 27.07.2015 r. pod numerem 0000568846; nie posiada statusu organizacji pożytku publicznego.

Zgodnie z §9 Statutu Stowarzyszenia, jego celem jest w m.in.:

- a) podtrzymywanie tradycji narodowej, ochrona dóbr kultury i tradycji, oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej [...];
- b) wspieranie rozwoju kultury i nauki chrześcijańskiej;
- c) działalność charytatywna i opiekuńczo-wychowawcza, poprzez prowadzenie świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych, miejsc pobytu i opieki dla osób starszych, pomoc społeczna rodzinom i osobom w trudnej sytuacji, uzależnionym oraz działanie na rzecz wyrównywania szans tym rodzinom, prowadzenie ośrodków opieki i resocjalizacji, organizowanie różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży;
- d) działalność edukacyjno-oświatowa poprzez prowadzenie procesu edukacyjnego od poziomu przedszkolnego, poprzez szkołę podstawową, gimnazjalną do poziomu liceum;
- e) promocja zdrowia i zdrowego stylu życia w jak najszerszym rozumieniu tych pojęć;
- f) promocja i organizacja wolontariatu i integracja osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie opiera swą działalność na pracy społecznej członków, natomiast dla realizacji celów statutowych może zatrudniać pracowników.

Władzami Stowarzyszenia są Zarząd, Walne Zebranie Członków oraz Komisja Rewizyjna. Walne Zebranie, jako najwyższa władza kontrolowanego podmiotu i organ uchwałodawczy, określa główne kierunki działań Stowarzyszenia, powołuje i odwołuje Prezesa oraz członków władz Stowarzyszenia. Organem wykonawczym, kierującym całokształtem działalności Stowarzyszenia i uprawnionym do reprezentowania go na zewnątrz jest Zarząd składający się z czterech członków:

Prezesa, Wiceprezesa, Sekretarza i Skarbnika. Dla ważności oświadczeń woli składanych w imieniu Stowarzyszenia, w tym w sprawach majątkowych, wymagany jest podpis dwóch członków Zarządu działających łącznie.

W trakcie realizacji kontrolowanego zadania, jak i w okresie prowadzonej kontroli, funkcję Prezesa Stowarzyszenia pełnił Xxx XXXXXXXX XXXXXXXX, natomiast funkcję Wiceprezesa - Xxx XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

Zgodnie z postanowieniami rozdziału V Statutu:

1. majątek Stowarzyszenia, stanowią ruchomości, nieruchomości i fundusze. Do źródeł powstawania majątku zalicza się m.in.:

- opłaty, wpisowe i wpływy ze składek członkowskich,
- dochody z nieruchomości i ruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu Stowarzyszenia,
- dochody z działalności statutowej,
- dotacje i subwencje,
- darowizny i zapisy,
- inne wpływy finansowe,

2. środki pieniężne, niezależnie od źródeł ich pochodzenia, mogą być przechowywane wyłącznie na koncie Stowarzyszenia.

Czynności kontrolne były prowadzone w siedzibie kontrolowanego podmiotu przy ul. Hołowskiej 7 w Bielsku Podlaskim oraz w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski.

Wyjaśnień w zakresie prowadzonej kontroli udzielał Prezes Stowarzyszenia – Xxx XXXXXXXX XXXXXXXX.

I. Ustalenia szczegółowe

II.1. Udzielenie dotacji

Dnia 31.03.2022 r. pomiędzy Miastem Bielsk Podlaski a Stowarzyszeniem „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”, zawarto umowę nr 22/0155/Ok o realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym pt. „Młodzież myśli, współpracuje i pasjami się zajmuje” Zajęcia Świetlicowe dla dzieci i młodzieży, oraz punkt wsparcia dla rodziców 2022 (dalej zwaną Umową).

Szczegóły dotyczące sposobu realizacji zadania zawarte zostały w ofercie złożonej do Urzędu Miasta dnia 14.02.2022 r.; ofertę aktualizowano (wpływ do Urzędu dnia 17.03.2022 r.) w punkcie V – Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. Dokonano zmniejszenia kosztów w zakresie poszczególnych działań wobec czego zmniejszyła się całkowita wartość zadania; Stowarzyszenie zadeklarowało również wniesienie niższego wkładu własnego.

Termin realizacji zadania publicznego ustalono na okres od 02.05.2022 r. do 29.09.2022 r.

Na mocy zawartej Umowy, Stowarzyszeniu przyznano środki finansowe w formie dotacji w wysokości 12.000,00 zł i przekazano w pełnej kwocie na rachunek Zleceniobiorcy wskazany w Umowie. Zgodnie z przedłożonym przez kontrolowany podmiot wyciągiem bankowym – Lista operacji za okres 2022-01-01 do 2022-12-31,

strona 3 z 4, wpływ środków na koncie Stowarzyszenia zaksięgowano dnia 28.04.2022 r.

II.2. Prawidłowość wykorzystania środków udzielonej dotacji

Kontroli poddano dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową związaną z realizacją zadania publicznego pt. „Młodzież myśli, współpracuje i pasjami się zajmuje” oraz dokumenty potwierdzające działania faktycznie prowadzone, w tym:

1. dowody księgowe – faktury (rachunki) przedstawiające kwoty wydatkowane w związku z realizacją zadania,
2. wyciągi bankowe, potwierdzające dokonanie przelewów za usługi wynikające z ww. faktur, (w tym wyciągi i potwierdzenia dokonania przelewów z rachunku innego, niż wskazany w dotacji),
3. ewidencję księgową wydatków finansowanych środkami dotacji, tj. Podatkową Księgę Przychodów i Rozchodów, zwaną dalej PKPiR,
4. umowę zlecenia nr 1/2022 na wykonywanie czynności trenera zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży,
5. oświadczenie trenera zajęć wakacyjnych o wykonaniu pracy na rzecz zadania publicznego,
6. porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych na wykonanie czynności na rzecz zadania publicznego.

Podczas wykonywania czynności sprawdzających prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji udzielonej Stowarzyszeniu, korzystano również z dokumentacji znajdującej się w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski, tj. umowy o realizację kontrolowanego zadania publicznego wraz z ofertą, sprawozdania z realizacji zadania, a także innych uregulowań wewnętrznych Stowarzyszenia.

W trakcie analizy przedłożonej do kontroli dokumentacji związanej ze zrealizowanym zadaniem ustalono, że brakuje w niej dokumentów czy jakichkolwiek informacji opisujących przyjęte w Stowarzyszeniu zasady obiegu dokumentów i ewidencji finansowo-księgowej (polityki rachunkowości). W związku z tym, podczas wizyty w siedzibie dotowanego podmiotu, Kontrolująca zwróciła się z prośbą o przedłożenie dokumentu w ww. zakresie. W odpowiedzi Prezes Stowarzyszenia poinformował, że jednostka nie posiada polityki rachunkowości i okazał oświadczenie o prowadzeniu ksiąg rachunkowych w sposób uproszczony, które Stowarzyszenie przedłożyło do Urzędu Skarbowego.

Stwierdzono również, że w przedłożonej dokumentacji brak jest dowodów potwierdzających prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej kontrolowanego zadania, co wymagane było §5 Umowy o realizację zadania zawartej z Miastem. W związku z powyższym, pismem z dnia 19.05.2023 r., zwrócono się do Stowarzyszenia z prośbą o złożenie wyjaśnienia w tym zakresie., tj. w jaki sposób wywiązano się z ww. obowiązku. Poproszono także o przedstawienie dokumentów potwierdzających prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wpływów i wydatków związanych z realizacją zadania.

Dnia 26.05.2023 r. do Urzędu wpłynęły wyjaśnienia (data dokumentu 22.05.2023 r.), w których Prezes Stowarzyszenia poinformował, iż „dla środków pozyskanych na

Stowarzyszenie jest zawsze prowadzona odrębna Księga Dochodów i Rozchodów, corocznie składany jest do Urzędu Skarbowego CIT-8". Do wyjaśnień dołączono kserokopię Podatkowej Księgi Przychodów i Rozchodów – ocenę w zakresie poprawności tego dokumentu w ramach kontrolowanego zadania zawarto na str. 15 niniejszego protokołu.

II.3. Wydatkowanie dotacji zgodnie z zawartą umową – rezultaty i wydatki deklarowane

Zgodnie z treścią pkt. 3 i 5 części III Oferty – Opis zadania, celem projektu było zorganizowanie comiesięcznych zajęć świetlicowych w okresie maj-sierpień 2022 r., 14-dniowych wakacyjnych zajęć dla grupy 30 dzieci, zorganizowanie rodzinnego integracyjnego festynu w miesiącu sierpniu oraz stałego punktu wsparcia rodziców w miesiącach maj-sierpień. Grupą docelową, do której skierowano zadanie było 30 osób – dzieci i młodzież - uczestnicy spotkań socjoterapeutycznych, ich rodzice i rodzeństwo, a także uczestnicy wypoczynku wakacyjnego (przy czym nie przybliżono planowanej wielkości grupy wakacyjnej), oraz około 100 gości - osób zaproszonych na festyn rodzinny. W trakcie realizacji zadania zaplanowano również organizację wyjazdu do teatru, muzeum oraz na wycieczki krajoznawcze.

W ofercie wskazano, że realizacja zadania miała polegać na prowadzeniu zajęć konsultacyjno-świetlicowych zgodnie z programem określonym w wewnętrznym regulaminie świetlicy socjoterapeutycznej; zaplanowano objęcie pomocą, opieką i wsparciem dzieci, młodzież i ich rodziców.

Przewidywanym efektem realizowanych wśród uczestników zadania działań miała być m.in. poprawa relacji z rówieśnikami, nabycie umiejętności współpracy w grupach, zwiększenie kultury osobistej, asertywności, samodzielnego organizowania czasu wolnego oraz poszerzenie wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych.

Wydatki związane z realizacją zadania, opisane w pkt. V.A Oferty – Zestawienie kosztów realizacji zadania, przedstawiono w następujący sposób:

I.1. Działanie 1 – działania organizacyjne – 4200,00 zł, w tym:

I.1.1 – zakup środków biurowych - 1000,00 zł;

I.1.2 – zakup środków czystości - 200,00 zł;

I.1.3 – wynagrodzenie trenera wraz z pochodnymi - 3000,00 zł.

I.2. Działanie 2 – działania merytoryczne - 7800,00 zł, w tym:

I.2.1 - koszt wyżywienia w czasie zajęć dla grupy 30 osób i zajęć wakacyjnych dla 50 osób – 4200,00 zł;

I.2.2 – organizacja wyjazdu do muzeum, na spektakl teatralny – 2400,00 zł;

I.2.3 – koszt autokaru na wycieczki i wyjazd do muzeum i teatru – 1200,00 zł.

I.3. Działanie 3 – działania finalne – 1400,00 zł, w tym wartość pracy dwóch opiekunów- wolontariuszy – 2 x 700,00 zł.

Całkowitą wartość zadania publicznego, stanowiącą sumę kwoty dotacji i środków własnych (finansowych i osobowych), zarówno w ofercie, jak i w Umowie, określono na 13400,00 zł.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono rozbieżne dane w zakresie wysokości wkładu własnego finansowego i osobowego przedstawione w ww. dokumentach. W ofercie zadeklarowano wkład własny w wysokości 1400,00 zł, w tym wkład finansowy 700,00 zł wkład osobowy o wartości 700,00 zł, umowie natomiast podano, iż wkład własny Stowarzyszenia obejmujący inne środki finansowe wyniesie 1400,00 zł, a wkład osobowy – 700,00 zł. Z uwagi na zapis §3 ust. 5 Umowy, gdzie całkowitą wartość zadania ustalono na 13400,00 zł (z czego 12000,00 zł stanowią środki dotacji), dla ustalenia prawidłowości rozliczenia dotacji przyjęto wartości wykazane przez Zleceniobiorcę w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego, tj. 700,00 zł – wkład własny finansowy oraz 700,00 zł wkład osobowy.

Termin poniesienia wydatków, zgodnie postanowieniami Umowy, ustalono od dnia 2 maja 2022 r. (w tym dla środków z dotacji od dnia przekazania dotacji, jednak nie wcześniej niż od 2 maja 2022 r.) do dnia 13 października 2022 r.

II.4. Stan faktyczny – rozliczenie dotacji

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego Stowarzyszenie przedłożyło w dniu 14.10.2022 r., tj. w terminie zgodnym z zapisami §8 ust 4. Umowy. Pismem nr Ok.526.25.2022 z dnia 18.11.2022 r. wezwano Stowarzyszenie od uzupełnienia ww. sprawozdania. Korektę złożono do Urzędu dnia 18.11.2022 r. W sprawozdaniu z realizacji zadania Kontrolowany poinformował, że „zakładane rezultaty realizacji programu zostały osiągnięte”. Jak podano, w trakcie trwania projektu otoczono opieką, jako grupę docelową zadania, około 100 osób. Wśród rezultatów uzyskanych podczas realizacji zadania przez jego uczestników wymieniono m.in. nawiązanie relacji z rówieśnikami, naukę współpracy w grupie, poprawę relacji w rodzinie, nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i napięciem, zwiększenie kultury osobistej. Według treści zawartych w sprawozdaniu, w okresie realizacji zadania zorganizowano wyjazd do teatru (jednak brak jest dowodów księgowych potwierdzających wydatek dotyczący tego zdarzenia), do parku rozrywki, muzeum. Odbiorcy zadania uczestniczyli również w wycieczce do Warszawy, gdzie zwiedzili miasto, poznali jego historię oraz odwiedzili ogród zoologiczny.

Rozliczenie wydatków, zawarte w cz. II Sprawozdania - Sprawozdanie z wykonania wydatków, przedstawiono przy pomocy zestawienia obejmującego dane z zakresu „rodzaju kosztu”, „kosztów zgodnych z umową” i „faktycznie poniesionych wydatków”. Wykazane w nim wydatki wyniosły 18943,38 zł, tj. były wyższe niż przewidywane na etapie składania oferty, zgodnie z informacją zawartą w cz. V Oferty – Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. Dokonywano również przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu przedstawionego w ofercie.

Stosownie do zapisów §8 ust. 5 Umowy, do sprawozdania dołączono Zestawienie dokumentów księgowych związanych z realizacją zadania publicznego. Ujęto w nim rachunki i faktury przedstawiające koszty merytoryczne zadania, z podziałem na źródło finansowania (środki pochodzące z dotacji, inne środki finansowe).

Z ww. Zestawienia wynika, iż całkowity koszt związany z realizacją zadania wyniósł 17543,38 zł, z czego 12000,00 zł sfinansowano środkami pochodzącymi z dotacji, tj. zgodnie z Umową oraz ofertą, a 5543,38 zł - innymi środkami finansowymi (pochodzącymi z wkładu własnego kontrolowanego Stowarzyszenia). Należy zauważyć, iż przedstawiony wkład własny Stowarzyszenia był o wiele wyższy, niż deklarowany w ofercie. Podczas kontroli stwierdzono jednak, że kilka z wymienionych w ww. Zestawieniu rachunków zostało opłaconych wyłącznie środkami własnymi Stowarzyszenia, bez współfinansowania środkami dotacji.

Stowarzyszenie nie wskazało z jakim konkretnie działaniem wymienionym w ofercie, związany był wydatek dotyczący „przewozu osób”, wynikający z faktury nr 91/2022 z dnia 16.06.2022 r. na kwotę 1500,00 zł. Tym samym kontrolująca powzięła wątpliwość, czy wydatek ten był faktycznie związany z kontrolowanym zadaniem. Z opisu dokonanego na odwrocie tej faktury także nie wynikało, jakiego konkretnie działania dotyczył wskazany w niej wydatek (nie podano informacji o dacie wydarzenia, miejscu wyjazdu, ilości odbiorców itp.). W związku z powyższym, pismem z dnia 19.05.2023 r. zwrócono się do Stowarzyszenia z prośbą o udzielenie informacji, jakiego działania i docelowego miejsca wyjazdu dotyczył ww. wydatek. W odpowiedzi, pismem z dnia 22.05.2023 r. (wpływ do Urzędu 26.05.2023 r.), Prezes Stowarzyszenia wyjaśniał: „przypisanie konkretnych faktur do określonych kosztów zawiera się wraz z oznaczeniem – 1.1.; 1.1.1.; 1.2.; 12.....1.3.1. w „Kalkulacja kosztów realizacji zadania”. Poszczególne pozycje kosztorysowe, w tym ww., zostały przedstawione we wcześniejszej części niniejszego protokołu – str. 6.

Ponieważ ww. treść nie stanowiła odpowiedzi na pytanie Kontrolującej, dnia 05.06.2023 r., podczas wizyty w siedzibie Stowarzyszenia, ponownie zwrócono się (ustnie) z zapytaniem w powyższej sprawie. W złożonym do Urzędu dnia 12.06.2023 r. kolejnym wyjaśnieniu (pismo z dnia 09.06.2023 r.) Stowarzyszenie również nie przedstawiło merytorycznej odpowiedzi w tym zakresie i podało w sposób ogólny iż: „Kwota za transport dotyczy kosztów transportu grupy na zadanie pkt. 1.2.3.”.

Na podstawie otrzymanych odpowiedzi, a konkretnie poprzez brak wskazania przez Kontrolowanego jakie było przeznaczenie transportu „grupy” i jakiego działania przewidzianego w części opisowej oferty dotyczył związany z nim wydatek (przedstawiony na fakturze nr 91/2022), a także poprzez brak możliwości - w trakcie analizy dokumentów finansowych przez Kontrolującą - dopasowania daty ww. przejazdu (wynikającej z faktury) z którymś z przedstawionych w rozliczeniu zadania działaniem (wyjazd Muzeum, Parku Jurajskiego, do Warszawy), uznaje się, że powyższy wydatek nie był związany z kontrolowanym zadaniem publicznym. Tym samym, nie należało przedstawiać go w rozliczeniu zadania. Doprowadziło to bowiem do zwiększenia wkładu własnego oraz zawyżyło całkowitą wartość zadania. Stowarzyszenie, zgodnie z ofertą, zobowiązało się do przekazania wkładu osobowego w wysokości 700,00 zł. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, iż dnia 03.05.2022 r. zawarto dwa porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych, na mocy których wolontariusz zobowiązał się do wykonywania czynności polegających na wsparciu realizacji kontrolowanego zadania publicznego. Pracę każdego wolontariusza wyceniono na 700,00 zł co łącznie dało wartość

1400,00 zł, tj. zgodną z informacją dotyczącą rozliczenia wkładu osobowego przedstawionego w złożonym sprawozdaniu z realizacji zadania.

Podczas analizy powyższych porozumień zauważono błąd, polegający na umieszczeniu w ww. porozumieniu numeru REGON Stowarzyszenia w miejscu, w którym należało podać numer NIP. Ponadto, przedłożone kserokopie umów zawierają podpis innych osób, niż te z którymi je zawarto - porozumienie pomiędzy Stowarzyszeniem, a Panią Z.E. podpisała (w miejscu, gdzie podpis składa wolontariusz) Pani K.I, a porozumienie zawarte z Panią K.I. podpisała Pani Z.E. Kontrolowany wyjaśniał, iż powyższa sytuacja była wynikiem omyłki powstałej podczas jednoczesnego podpisywania porozumień przez ww. osoby. Oświadczył ponadto, że obie Panie pełniły funkcję wolontariuszek w ramach wsparcia realizacji kontrolowanego zadania w okresie 02.05.2022 r. – 29.09.2022 r.

W zakresie wykonania obowiązku informacyjnego wymaganego §6 ust. 3 Umowy, w cz. III Sprawozdania – Dodatkowe informacje Stowarzyszenie poinformowało, iż: „we wszystkich etapach rekrutacji i realizacji zadania fakt dofinansowania zadania był podkreślany [...] że zadanie jest realizowane przy wsparciu Urzędu Miasta Bielsk Podlaski. Wszelkie materiały promocyjne w ogłoszeniach, czy udostępnianie na Facebook zawierało tę informację”.

II. Dokumentacja finansowo-księgową otrzymanej dotacji

Analiza dokumentacji finansowo-księgowej zadania, w tym wyciągu bankowego Stowarzyszenia oraz dokonywanych na koncie dotacyjnym operacji wykazała, że:

1. dnia 04.05.2022 r., tj. 6 dni po wpływie środków dotacji z Urzędu Miasta na rachunek dotacyjny Stowarzyszenia, przekazano przelewem całą kwotę udzielonej dotacji, tj. 12000,00 zł na rachunek Parafii Opatrzności (wyciąg bankowy rachunku Stowarzyszenia „Ojcowizna Ziemi Bielskiej” za okres od 2022-01-01 do 2022-12-31, strona 3 z 4; w tytule przelewu podano „realizacja zadania”).

Wobec powyższego, pismem z dnia 19.05.2023 r. zwrócono się do Prezesa Stowarzyszenia z prośbą o złożenie wyjaśnień, jaki był powód przekazania środków dotacji na rachunek podmiotu trzeciego, tj. Parafii, przy czym w złożonym wyjaśnieniu z dnia 22.05.2023 r. Stowarzyszenie nie udzieliło odpowiedzi w ww. zakresie. Powyższą sprawę wyjaśniano ponownie podczas wizyty w siedzibie Stowarzyszenia dnia 05.06.2023 r. Kontrolująca przyjęła ustne wyjaśnienia w tej sprawie - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 05.06.2023 r. dołączono do akt sprawy. W ww. protokole, Kontrolowany poinformował, że: „środki dotacji przekazano na konto Parafii Opatrzności Bożej w celu ułatwienia płatności za usługi/towary związane z realizacją zadania. Konto Stowarzyszenia nie posiada przypisanej karty bankomatowej, wobec czego nie było możliwe dokonywanie płatności kartą (np. w Makro) lub wygodnej wypłaty gotówki z bankomatu. [...] Kilka przelewów dokonano z konta Stowarzyszenia, stąd też zwrócono część dotacji z Parafii”.

W opinii Kontrolującej, powyższe wyjaśnienia dotyczące braku karty płatniczej do konta Stowarzyszenia, nie stanowią merytorycznego uzasadnienia dla dokonanego przez dotowanego przelewu otrzymanych środków dotacji na konto Parafii.

Nieposiadanie karty do konta wskazanego w umowie dotacyjnej, nie zwalniało

Stowarzyszenia także z wypełnienia zobowiązań wynikających z zawartej Umowy. Zgodnie z §2 ust. 7 Zleceniobiorca (Stowarzyszenie) był zobowiązany do wykorzystania środków zgodnie z celem, na jaki zostały przekazane oraz zgodnie z §1 ust. 1 wykonania zadania na warunkach określonych w Umowie oraz ofercie. Ponadto, stosownie do treści złożonej oferty, oferentem, a tym samym realizatorem zadania było Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”; nie wymieniono przy tym ww. Parafii, np. jako współorganizatora tego projektu.

Dodatkowo, opisane wyżej działanie Stowarzyszenia stoi w sprzeczności również z jego wewnętrznymi uregulowaniami, tj. z zapisami §29 ust. 2 Statutu Stowarzyszenia, w którym wskazano, że środki pieniężne, niezależnie od źródeł pochodzenia (a więc i środków pochodzących z dotacji otrzymanej z Miasta Bielsk Podlaski), mogą być przechowywane wyłącznie na koncie Stowarzyszenia;

2. dowody księgowo potwierdzające wydatki poniesione w ramach realizacji zadania wyniosły łącznie 175431,38 zł. Z danych zawartych na ww. dowodach oraz dostarczonych potwierdzeń płatności wynika, iż płatności za wydatki dokonywano w różnej formie, tj. przelewów z konta Stowarzyszenia (dotacyjnego), kartą płatniczą Parafii oraz gotówką. Jednocześnie Kontrolującej nie przedłożono dokumentów potwierdzających uregulowanie zobowiązań wynikających z dwóch wydatków dotyczących: wynagrodzenia należnego trenerowi zajęć wakacyjnych w wysokości 3000,00 zł oraz zapłaty za zakup wymieniony na fakturze 54/6/2022 z dnia 30.06.2022 r. na kwotę 556,00 zł, tj. grupowy bilet wstępu do Parku Jurajskiego oraz organizację ogniska.

a) Pierwszy wydatek dotyczył zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem a Panią K.K. umowy zlecenia nr 1/2022 z dnia 02.05.2022 r., na wykonywanie czynności trenera zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży. Na podstawie ww. umowy, zleceniobiorczyni zobowiązana była do prowadzenia ewidencji dokumentującej faktyczny czas wykonywanej przez nią pracy. Ponieważ w trakcie kontroli nie przedłożono takiej ewidencji, a rachunek nr 1/2022 do umowy zlecenia wystawiony przez ww. trenera, nie określa czasu (ilości) przepracowanych godzin, dnia 05.06.2023 podczas wizyty w siedzibie Stowarzyszenia r., zwrócono się do Kontrolowanego z prośbą o przedłożenie dokumentu, na podstawie którego wypłacono wynagrodzenie za wykonywanie czynności trenera.

Dnia 12.06.2023 r. do Urzędu wpłynęły wyjaśnienia Kontrolowanego (pismo z dnia 09.06.2023 r.), wraz z oświadczeniem złożonym przez osobę wykonującą czynności trenera zajęć wakacyjnych. Z treści ww. oświadczenia wynika, iż ww. zleceniobiorca w okresie 01.07.2022 – 31.08.2022 r. przepracował łącznie 150 godzin. Godzinę pracy trenera wyceniono na 20 zł, co łącznie dało wynagrodzenie w wysokości 3000,00 zł. Ww. trener potwierdził również, że wynagrodzenie w pełnej wysokości otrzymał gotówką dnia 31.08.2022 r. Pod oświadczeniem złożonym przez zleceniobiorcę (trenera), Prezes Stowarzyszenia potwierdził wykonanie pracy będącej przedmiotem zawartej umowy.

b) Z opisu dokonanego na odwrocie faktury nr 54/6/2022 z dnia 30.06.2022 r. związanej w wizytą w Parku Jurajskim wynika, że w pełnej kwocie, tj. 556,00 zł została opłacona środkami dotacji. W związku z tym, do Kontrolowanego zwrócono

się z prośbą o dostarczenie dowodu potwierdzającego dokonanie płatności. W wyjaśnieniach z dnia 09.06.2023 r. (wpływ do Urzędu 12.06.2023 r.) Prezes Stowarzyszenia poinformował, że rachunek „według zapewnień opiekunów grupy obecnych w Parku Jurajskim był opłacony gotówką”. Do wyjaśnień nie dołączono jednak żadnego dokumentu potwierdzającego wypłatę gotówki, ani z konta Stowarzyszenia, ani konta Parafii, na które Stowarzyszenie przekazało dotację. Również treść samego dowodu księgowego nie wskazuje, iż płatności tej dokonano gotówką. Wystawca faktury, w polu „Forma płatności”, jako sposób dokonania zapłaty podał „przelew, a w polu „Do zapłaty” - pełną kwotę wynikającą z faktury, tj. 556,00 zł, co świadczy, że należność nie została uregulowana też w momencie wystawienia (odbioru) ww. faktury;

3. dowody księgowe (poza rachunkiem nr 1/2022 do umowy zlecenia) uwzględniają podstawowe elementy wymagane zapisami art. 21 ustawy o rachunkowości, a dokonane na ich odwrotach opisy zawierają informacje w następującym zakresie:

- a) numer umowy dotacyjnej i nazwę zadania, którego dotyczy,
- b) informację na temat zakupionej usługi w zakresie pozycji kosztorysowej wynikającej z oferty, przy czym nie dokonywano szerszego opisu merytorycznego wydatku, tj. nie wskazywano jakie było przeznaczenie zakupionych towarów/usług, w tym miejsca, daty wydarzenia czy ilości osób, których dotyczyła usługa itp.,
- c) zapisy „sprawdzono pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym” z podpisem upoważnionej w tym celu osoby, przy czym stwierdzono, iż wszystkie dowody księgowe zatwierdzono dnia 10.10.2022 r., tj. już po terminie realizacji zadania; brak natomiast adnotacji (w tym daty, podpisu upoważnionej osoby) dotyczącej zatwierdzenia opłacenia wydatków wynikających z dowodów księgowych,
- d) opis wydatków z podziałem na źródło jego finansowania wskazujący, czy związany z przez Miasto Bielsk tym wydatkiem koszt poniesiono ze środków dotacji udzielonej Podlaski czy środków własnych Stowarzyszenia,
- e) każdą fakturę opatrzone oznaczeniem „nr. ks./księg ...” w kolejności dokonywania zdarzeń gospodarczych, przy czym stwierdzono, że nie pokrywa się ona z numeracją zawartą w treści PKPiR;

4. na części dowodów księgowych brak jest informacji o sposobie i terminie dokonywania płatności. Na podstawie wyciągów bankowych oraz dostarczonych potwierdzeń przelewów stwierdzono również, że nie wszystkie płatności odbywały się w terminach wynikających z faktur/rachunków. Faktura nr FA/31/2022/S23 z dnia 30.07.2022 r. i faktura nr A00113/2022 z dnia 31.08.2022 r. zostały opłacone 5 dni po terminie, przy czym ustalono, że żaden wydatek nie został poniesiony po terminie wykraczającym poza termin wynikający z Umowy. Kontrolująca zwraca uwagę, że wydatki publiczne, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych powinny być dokonywane w terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań;

5. przedłożona do kontroli Podatkowa Księga Przychodów i Rozchodów dotycząca ewidencji księgowej zrealizowanego zadania publicznego, obejmuje jedynie rejestrację wydatków finansowanych środkami dotacji. Brakuje zapisów dotyczących ewidencji w zakresie wydatków finansowanych ze środków własnych.

W związku ze stwierdzeniem podczas kontroli, że część wydatków związanych z realizacją kontrolowanego zadania była finansowana środkami własnymi, lecz opłacanymi z konta Parafii Opatrzności Bożej, Kontrolowany w piśmie z dnia 22.05.2023 r. złożył w tym zakresie oświadczenie, w którym podaje, że: „dla wydatkowanych środków pochodzących z zasobów Parafii jest wewnętrzna księga finansowa”; do czasu sporządzenia protokołu kontroli, finansowej księgi Parafii nie przedłożono.

Należy zauważyć, że zgodnie z §5 ust. 1 Umowy o realizację zadania publicznego, Zleceniobiorca zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Dla beneficjenta dotacji oznacza to również konieczność właściwego rozliczania księgowego tych środków, tj. takiego wyodrębnienia w prowadzonej księgowości, zarówno środków dotacji, jak i środków pochodzących z wkładu własnego, (przychodów, jak i powiązanych z nimi kosztów), aby była możliwa ich bezsprzeczna identyfikacja – i to bez względu na sposób prowadzenia księgowości przez dotowany podmiot (księgi rachunkowe czy PKPiR), w takim układzie, aby możliwe było uzyskanie informacji wymaganych w zakresie kontroli finansowej wykorzystania środków i sprawozdawczości;

6. dane dowodów księgowych, takie jak data zdarzenia gospodarczego, numer dowodu księgowego, wartość faktury czy nazwa kontrahenta, zawarte w treści i opisach tych dowodów, są zgodne z danymi wpisanymi do PKPiR. Jednocześnie stwierdzono, że dokumenty księgowe nie zawierają prawidłowej informacji o wpisie do ewidencji księgowej. Zauważono bowiem różnicę w numeracji dowodów księgowych – numer księgowy zapisany na dokumencie (nr księg.) nie pokrywa się z numeracją (kolumna 1) w PKPiR. Wobec powyższego należy uznać, iż ww. numery (nr księg.) zawarte na fakturach nie stanowią informacji dotyczącej wpisu do ewidencji księgowej.

Wnioski końcowe:

1. Stowarzyszenie prowadziło wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadania, ale nie w pełnym zakresie lecz tylko dla środków dotacji pochodzących z udzielonej przez Miasto poprzez dokonywanie zapisów w Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów. Nie prowadziło natomiast wyodrębnionej ewidencji dla wydatków finansowych ze środków własnych, a zapisów, zgodnie z wyjaśnieniami kierownika kontrolowanego podmiotu, dokonywano w wewnętrznej księdze finansowej prowadzonej przez Parafię, która nie była jednak związana z realizacją dotowanego zadania; ww. księgi nie przedłożono do kontroli. Nie przedstawiono także żadnego innego dokumentu potwierdzającego prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków własnych, będących wkładem Stowarzyszenia na rzecz kontrolowanego zadania publicznego. Wobec powyższej sytuacji należy stwierdzić, iż Stowarzyszenie częściowo nie wywiązało się z obowiązku wynikającego z §5 ust. 1 Umowy o realizację zadania.

2. Przekazane do kontroli dokumenty finansowe (faktury i rachunki) zostały wystawione na Zleceniobiorcę i odzwierciedlają wydatki organizacji poniesione w okresie realizacji zadania.
3. Dowody księgowe związane z realizacją zadania zawierają podstawowe elementy wymagane art. 21 Ustawy o rachunkowości oraz §5 ust. 4 Umowy o realizację zadania publicznego zawartą z Miastem Bielsk Podlaski.
4. Ujęte w rozliczeniu dotacji dowody księgowe zawierają informacje potwierdzające dokonanie zapłaty w formie wyciągu bankowego, potwierdzeń płatności kartą, dokonania przelewów, przy czym brak jest potwierdzeń wypłaty gotówki, którą opłacono część faktur i wypłacono wynagrodzenie trenerowi zajęć wakacyjnych. Płatności nie zawsze dokonywano w terminie wynikającym z tych dokumentów – str. 12, cz. III pkt. nr 4, niniejszego protokołu.
5. Kontrola merytoryczna i formalno-rachunkowa poniesionych wydatków, mimo jej prowadzenia na dokumentach księgowych, nie była wykonywana właściwie na co wskazuje dokonywanie tejże kontroli dnia 10.10.2022 r., tj. po terminie realizacji zadania. Działanie takie świadczy o niewłaściwie sprawowanej kontroli wewnętrznej ze strony Zarządu w kwestii merytorycznego nadzoru w momencie realizacji zadania, a także braku kontroli finansowej –płatności za wydatki na rzecz zadania, dokonywano pomimo braku akceptacji oraz zlecenia do zapłaty przez uprawnione w tym celu osoby.

Z przedstawionych i skontrolowanych dowodów księgowych, prowadzonej analitycznej ewidencji księgowej i innych dokumentów wynika, iż powyższe zadanie publiczne zostało zrealizowane i rozliczone z częściowym naruszeniem postanowień Umowy – nie wyodrębniono ewidencji księgowej dla środków własnych. Ponadto, nie przedłożono dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty, środkami dotacji, za usługę przedstawioną na fakturze nr 54/6/2022 z dnia 30.06.2022 r. o wartości 556,00 zł.

W świetle art. 126 Ustawy o finansach publicznych, dotacje to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Przyjmuje się, iż „szczególne zasady rozliczania” powinny być rozumiane jako konieczność dostarczenia przez beneficjenta dowodów pozwalających stwierdzić, iż środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Z perspektywy podmiotu dotującego, w tym przypadku Miasta Bielsk Podlaski, stwierdzenie wykorzystania środków zgodnie z przeznaczeniem następuje wówczas, gdy fakt ten może zostać potwierdzony stosownymi dokumentami. W przeciwnym wypadku brak jest podstaw do takiego uznania. Zakres zrealizowanego zadania był zgodny z zakresem działalności prowadzonej przez Stowarzyszenie.

Ustalenia zawarte w protokole kontroli zostały omówione z Prezesem Stowarzyszenia – Xxxxxxxxxx Xxxxxxxxxx.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Zarząd Stowarzyszenia poinformowano o możliwości odmowy podpisania protokołu i sporządzenia na tę okoliczność stosownego wyjaśnienia. Pouczono również o prawie zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń co do treści zawartych w protokole w ciągu 14 dni od daty jego podpisania.

Dokumentacja zgromadzona w toku kontroli znajduje się w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr

Bielsk Podlaski, dnia 30.06.2023 r.

Podinspektor Katarzyna Leoniuk

/podpis osoby kontrolującej/

Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”

Ul. Hołowieska 7

/pieczęć kontrolowanej Fundacji/

/podpis Prezesa kontrolowanej Fundacji/